

som man her har medtaget skader som følge af forsinkelse.

Stk. 2 fastsætter tilsvarende regler specielt for så vidt angår dødsfald, jfr. BK art. 10,3. Ved udformningen af bestemmelsen i lovudkastet har man her ved angivelsen af den påtaleberettigede personkreds fulgt den franske originaltekst, hvori disse benævnes: „les ayants-droit de la personne décédée ou par les personnes à sa charge“, som man har fundet mere i overensstemmelse med dansk tankegang end den engelske originaltekst: „the personal representatives, heirs or dependants of the deceased“.

Stk. 3 gengiver PK art. 10,1 og BK art. 9. Bestemmelsens formål er at sikre, at reglerne i dette kapitel anvendes, selv om kravet skulle blive rejst ifølge reglerne om erstatningsansvar udenfor kontraktsforhold.

Til § 202.

Denne bestemmelse indeholder de konventionsbestemte værnetingsbestemmelser. Som nævnt i indledningen er der her visse afvigelser mellem PK og BK, og man har ved udformningen af bestemmelserne valgt at følge BK, der også på dette område danner grundlaget for det såkaldte „Tokyo-udkast“, der har samarbejdet de to konventioner. Lovudkastet gengiver således BK art. 13,1-2.

Udgangspunktet er, at passageren inden for de grænser, som de enkelte landes værnetingsregler sætter, stilles frit med hensyn til valget af domstol, og i konsekvens heraf fastsættes det i *stk. 1*, at enhver forhåndsaftale, d. v. s. aftale indgået før skaden er indtrådt, der begrænser denne valgfrihed, er ugyldig. Dette gælder også en aftale om, at sagen skal afgøres ved voldgift.

I *stk. 2* modificeres denne hovedregel dog, idet der gives parterne mulighed for at aftale en jurisdiktionsklausul i transportaftalen, altså inden skaden indtræder. Denne aftale kan dog kun gå ud på at begrænse passagerens valgmuligheder til et valg imellem følgende domstole:

- a) domstolen det sted, hvor sagsøgte har bopæl eller hovedkontor, „permanent residence or principal place of business“,
- b) domstolen på afgangsstedet eller bestemmelsesstedet i henhold til transportaftalen eller
- c) domstolen i den stat, hvor sagsøgeren har sit hjemsted eller fast bopæl, „domicile or permanent place of residence“, såfremt sagsøgte har et forretningssted der, og i øvrigt kan sagsøges i den pågældende stat efter de der gældende regler. Efter denne sidste regel angives der ikke nogen bestemt domstol i den pågældende stat, ligesom det ikke er noget vilkår, at sagen bliver anlagt for domstolen på det sted, hvor sagsøgte har en forretningsafdeling.

Efter at skaden er indtrådt, står det parterne frit at træffe aftaler om værneting, herunder om henvisning til voldgift, jfr. BK art. 13,3.

Til § 203.

Som nævnt i indledningen afviger PK og BK på enkelte punkter fra hinanden, hvilket bl. a. er tilfældet for så vidt angår de to konventioners anvendelsesområde PK art. 2 og BK art. 2. Ved udformningen af nærværende bestemmelse om konventionsreglernes anvendelsesområde har man som i værnetingsbestemmelsen, jfr. lovudkastets § 202 valgt at følge BK, der også her danner grundlaget for det såkaldte „Tokyo-udkast“. Lovudkastet gengiver således BK art. 2, idet man dog under (3) medtager såvel afgangssom ankomststedet, hvilket svarer til PK art. 2. Det bestemmes kun i paragraffen, blandt hvilke lovgivninger lovvalget skal foretages. Indenfor disse grænser — eller hvor tilfældet ikke falder indenfor de i § 203 omtalte tilfælde — er det overladt til dansk international privatret at bestemme lovvalget. (Dette gælder dog ikke reglen i § 192, jfr. bemærkningerne til denne).